

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΙΟΛΟΓΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2021.

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Οσίου Ιακώβου του ομολογητού, Θωμά
πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως
έτος 14^{ον} Τεύχος 600

Ι.Μ.Κ.Α.Ω.

Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου
Πεύκης

«Προσκυνώ την εικόνα του Χριστού...»

(Του μακαριστού Μητροπολίτου Καστορίας κυρού Σεραφείμ)

Γράφοντας ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο μέγας δογματολόγος της Αγίας μας Εκκλησίας, για τις Ιερές Εικόνες, των οποίων την αναστύλωση από την Εβδόμη Οικουμενική Σύνοδο το έτος 787 γιορτάζουμε και πανηγυρίζουμε σήμερα, γράφει τα εξής χαρακτηριστικά: «Προσκυνώ την εικόνα του Χριστού ως σαρκωμένου Θεού, της Δέσποινας όλων των ανθρώπων, της Θεοτόκου, ως μητέρας του Υιού του Θεού, των αγίων, ως φίλων του Θεού, οι οποίοι

αντιστάθηκαν στην αμαρτία δίνοντας και το αίμα τους και μιμήθηκαν τον Χριστό χύνοντας το αίμα τους γι' Αυτόν, ο οποίος προηγουμένως είχε χύσει το δικό Του αίμα γι' αυτούς και για όσους πολιτεύθηκαν ακολουθώντας τα ίχνη Του. Αυτών τα κατορθώματα και τα πάθη ζωγραφίζω, επειδή με αυτά αγιάζομαι και καλλιεργείται ο ζήλος μου να τα μιμηθώ. Και αυτά τα σέβομαι και τα προσκυνώ• «γιατί η τιμή της εικόνας μεταβαίνει στο πρωτότυπο» λέει ο θείος Βασίλειος. Αν ανεγείρεις ναούς για τους αγίους του Θεού, τότε ύψωσε και τα τρόπαιά τους».

Σήμερα, λοιπόν, κι εμείς ο νέος Ισραήλ της χάριτος «ψαλμικώς τας χείρας κροτούμεν» αναπέμπουμε ευχαριστήριο αίνον και δοξολογία στον Τρισάγιο Θεό για τον θρίαμβο αυτόν της ορθοδόξου πίστεώς μας.

Προσκυνούμε τιμητικά τις ιερές εικόνες, που χαράχθηκαν, κατά την έκφραση του ιερού υμνογράφου, στους τοίχους και πίνακες και στα Ιερά Σκεύη «αποβαλλόμενοι» συγχρόνως «την δυσσεβή των κακοδόξων θρησκείαν», αφού «η της εικόνας τιμή επί το πρωτότυπον διαβαίνει».

Ζητάμε, ακόμη, «όπως ταις πρεσβείαις της Υπεραγίας Θεοτόκου και πάντων των Αγίων», να μας δωρίσει ο Δεσπότης Χριστός «το μέγα έλεος», το οποίο έχουμε ανάγκη και να μας αξιώσει να διαπλεύσουμε «το της νηστείας μέγα πέλαγος» και να φθάσουμε «εις την τριήμερον και ένδοξον Αυτού Ανάστασιν».

Επιτρέψτε μου, σήμερα, αυτήν την εύσημον ημέρα της πίστεώς μας, να καταθέσω στην αγάπη σας λόγον μαρτυρίας δανεισμένο από τα «πάγχρυσα στόματα του Λόγου», τους Αγίους Πατέρες, αναφορικά με τις ιερές εικόνες, οι οποίες στολίζουν και τους Ιερούς μας Ναούς, αλλά και τα σπίτια μας.

Και, **πρώτον**. Η ορθόδοξη θεολογία μας δεν είναι ούτε φιλοσοφία, ούτε στοχασμός, αλλά ούτε και φαντασία. Είναι αγιοπνευματική εμπειρία και είσοδος του θεουμένου ανθρώπου μέσα στην δόξα του Θεού. Και η ορθόδοξη εικόνα είναι έκφραση αυτής της ακτίστου δόξης του Θεού, ώστε ο άνθρωπος να οδηγηθεί σ' αυτήν και να την βιώσει ανάλογα με την καθαρότητα την οποία διαθέτει. Δεν είναι οι εικόνες μόνο σύμβολα εξωτερικά ή απλά έργα τέχνης, αλλά εκφράσεις του μυστηρίου της σαρκώσεως του Υιού και Λόγου του Θεού και της θεώσεως του ανθρώπου.

Και επειδή «η απαράλλακτος εικόν του Πατρός και χαρακτήρ της αϊδιότητος αυτού», ο Χριστός, έγινε άνθρωπος δια φιλανθρωπίαν και «εθεασάμεθα την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενοῦς παρά πατρός», άρα η αγία Του μορφή μπορεί να περιγραφεί και να ιστορηθεί στις ιερές εικόνες, όπως επίσης και το πρόσωπο της παναγίας Του Μητέρας, της Υπεραγίας Θεοτόκου, όπως και οι μορφές των Αγίων της πίστεώς μας.

Δεν απεικονίζουμε στις ιερές εικόνες την άορατη θεότητά Του, αλλά την ορατή ανθρώπινη φύση που ενώθηκε ασυγχήτως, αδιαιρέτως και αχωρίστως στο πρόσωπο του Υιού και Λόγου του Θεού. Και αυτή η προσκύνηση δεν είναι λατρεία της κτιστής φύσεως, του ξύλου και των χρωμάτων, αλλά λατρευτική αναφορά στον ενανθρωπήσαντα Θεό.

Γι' αυτό και μία εικόνα μας δείχνει πως ο Χριστός δεν είναι μία απρόσωπη ιδέα ή μία αιώνια αξία ή μία ακόμη παγκόσμια δύναμη, όπως λένε και γράφουν πολλοί, αλλά το Δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος:

που έγινε άνθρωπος, γιατί αγαπά τον άνθρωπο και ενδιαφέρεται προσωπικά γι' αυτόν, που κατέβηκε στη γη, για να καταργήσει τον θάνατο και να χαρίσει στον άνθρωπο την αιωνιότητα, που ήλθε ανάμεσά μας στη δική μας πτωχεία και ασθένεια, όχι για ν' απαγγείλλει κατηγορίες και να δικάσει τον άνθρωπο, αλλά ως ιατρός, για να τον θεραπεύσει και να τον μεταφέρει από την γη προς τον Ουρανό.

Απεναντίας οι αρνητές των ιερών εικόνων, τότε και σήμερα, ουσιαστικά αρνούνται την πραγματική και ιστορική αποκάλυψη του Θεού διαμέσου της προσληφθείσης ανθρωπίνης φύσεως και κατά συνέπεια όλο το μυστήριο της σωτηρίας, όπως αυτό το βιώνουμε μέσα στην Αγία μας Εκκλησία. Γι' αυτό γεμάτος θαυμασμό ο ιερός υμνογράφος ψάλλει: «Σαρκός το εκτύπωμα αναστυλούντές σου Κύριε, σχετικώς ασπαζόμεθα το μέγα μυστήριον της Οικονομίας της σης εκδηλούντες».

Δεύτερον. Οι ιερές εικόνες της Ορθοδοξίας μας είναι μία σιωπηλή διδασκαλία της Εκκλησίας. Φανερώνουν «το κεκρυμμένον κάλλος». Εκφράζουν το μυστικό και ασκητικό πνεύμα της Ορθοδοξίας. Οι εκκλησιαστικοί καλλιτέχνες μπορεί να είχαν ή να μην είχαν την κατά κόσμον παιδεία. Είχαν όμως μία ξεχωριστή παιδεία και ευλάβεια. Ζούσαν με την «καρδίαν συντετριμμένην και τεταπεινωμένην». Γι' αυτό και με νηστεία και προσευχή αποτύπωναν τις άγιες μορφές που έκρυβαν έναν βαθύ κόσμο ιερών μυστηρίων:

ότι ο άνθρωπος είναι δημιούργημα του Θεού, ότι δεν αποτελείται μόνο από ύλη, αλλά έχει και ψυχή, ότι έχει έναν ουράνιο προορισμό.

Έτσι, αγιάζεται η ψυχή, αλλά αγιάζεται συγχρόνως και το σώμα. Μία εικόνα μεταγγίζει στον άνθρωπο την άκτιστη θεία χάρη που τόσο έχουμε ανάγκη και που μας ανάγει στο «πρώτο κάλλος», δηλαδή, μας αποκαλύπτει την δόξα του Θεού. Γι' αυτό και γράφεται στο Συνοδικό της Εβδόμης Οικουμενικής Συνόδου ότι αγιάζονται δια των θείων εικόνων «τα όμματα των ορώντων και ανάγεται δε δι' αυτών ο νους προς θεογνωσίαν».

Και αυτός ο Τίμιος Σταυρός δεν εικονίζει απλώς την θυσία του Χριστού, αλλά, κατά τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, και αυτό το Τίμιο Ξύλο είναι προσκυνητό. Ακόμη, το σημείο του Σταυρού συνιστά το Μυστήριο του Σταυρού του Χριστού, που σώζει τον άνθρωπο.

Πόσα, αλήθεια, ευλαβικά χείλη των Αγίων μας, των πατέρων μας, μία ολόκληρη αλυσίδα αγωνιζομένων πιστών, που ζουν τώρα στην ατέρμονη Βασιλεία των Ουρανών, ασπάσθηκαν αυτές τις ιερές εικόνες που ασπαζόμαστε εμείς σήμερα και δέχθηκαν την άκτιστη ενέργεια του Θεού!

Όταν βλέπουμε τις ιερές εικόνες και κυρίως όταν τις ασπαζόμαστε τιμητικά κατανοούμε τα θεία πράγματα μέσα από τα ιερά παραπετάσματα της φιλανθρωπίας και των ιεραρχικών παραδόσεων, όπως αναφέρει ο θεοφόρος Δαμασκηνός χρησιμοποιώντας τους λόγους του Αγίου Διονυσίου του Αρειοπαγίτου. Δηλαδή, καταλαβαίνουμε ποιος είναι ο Θεός Τον οποίον λατρεύουμε, τι είναι η Εκκλησία Του και ποιο είναι το νόημα της ζωής του ανθρώπου.

Γι' αυτό και έχει γραφεί πολύ σωστά πως μία ορθόδοξη εικόνα, ως έκφραση των ορθοδόξων δογμάτων και της εσωτερικής λάμψεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας, σκορπάει αγάπη και στοργή, γαλήνη και ηρεμία, ελκύει τους πονεμένους και διψώντες την δικαιοσύνη του Θεού, προαναγγέλλει την τελική κυριαρχία του Θεού της αγάπης, δείχνει τον μεταμορφωμένο κόσμο, την καινή κτίση.

Κυριακή της Ορθοδοξίας σήμερα. Ημέρα νίκης και θριάμβου της Ορθοδόξου Παραδόσεώς μας. Ημέρα αφιερωμένη στους Προφήτες, στους Μάρτυρες και στους Ομολογητές της πίστεώς μας. Η ημέρα αυτή μας θέτει και ένα ερώτημα. Το ερώτημα του Χριστού προς τους Μαθητές Του και προς τον καθένα μας χωριστά:

«Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι τον Υιόν του ανθρώπου; . . . υμείς δε τίνα με λέγετε είναι;»

Ποιός είναι ο Χριστός; Ο Χριστός της πανθησκείας; Ένας φιλόσοφος; Ένας μεγάλος κοινωνικός επαναστάτης; Ένας ηγέτης και ιδρυτής μίας θρησκείας; Τι τελικά είναι ο Χριστός για τον καθένα μας;

Σήμερα, λοιπόν, πρέπει να απαντήσουμε με το χέρι στην καρδιά. Αφού απορρίψουμε όλα τα παραπάνω και πιστεύσουμε ολοκάρδια στο πρόσωπό Του, τότε μόνο μπορούμε να επαναλάβουμε την σωτήρια ομολογία του Αποστόλου Πέτρου και του Αποστόλου Θωμά:

«Συ ει ο Χριστός ο Υιός του Θεού του ζώντος»! και
«Ο Κύριός μου και ο Θεός μου»!

Τότε μόνο η σημερινή Κυριακή θα έχει νόημα για τον κάθε Ορθόδοξο. Και τότε από την Ορθοδοξία θα μπορούμε να φθάσουμε στην αληθινή ορθοπραξία, δηλαδή στην ζωντανή παρουσία του Χριστού μέσα στον χώρο της καρδιάς μας. Σας το εύχομαι μέσα από την καρδιά μου.